

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 7149	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
Kommer fra ..arkiv Knaben	Ekstern rapport nr	Oversendt fra A/S Knaben Molybdængruber	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Vedr. A/S Knaben Molybdængruber				
Forfatter Blekum, Sv.	Dato År 05.06 1919		Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker) A/S Knaben molybdængruber	
Kommune Kvinesdal	Fylke Vest-Agder	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad 14123	1: 250 000 kartblad Mandal
Fagområde Gruveteknisk Forekostbeskrivelse	Dokument type		Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt) Knaben 1 Knaben 2 Jelaa Rubens Abels grube Ørneholmen	
Råstoffgruppe Malm/metall	Råstofftype Mo			

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Brev vedr besøk av en "kommisjon" i gruvefeltet, og betrakninger om Elektrokemisk og andre sine interesser i forhold til molybdenindustrien.

Malmarealet i Knaben 1 og 2 diskuteres, likeså forhold i forbindelse med analyser fra driften, tap i amskinen og mangel på kjennskap om utvinning.

CAND. MIN. SV. BLEKUM
BERGINGENIOR
M. N. I. F. KRA.
ASSC. INST. M. M. LONDON.

12/6 Poststempel
NETLANDSNES d. 6.5.1919.

Herr Professor Jakob S C H E T E L I G,

K r i s t i a n i a.

Deres to skrivelser af 15. & 23. Mai har jeg takkende modtat. Jeg har med forset ventet med besvarelsen, da jeg gjerne vilde meddele lidt om resultatet af kommissionens befaring, ligesom jeg havde haabet at denne kunde git mig tilfredsstillende oplysninger om Moderselskabet.

Desverre dækket kommissionen sig bag den bemerkning at den intet nærmere kjendte til Moderselskabets indre mekanisme og med bemerkning om at dens opgave kun gik ud paa at gi en upartisk rapport over de eksisterende molybdængruber.

Jeg føler mig ikkedestomindre temmelig sikker paa, at vi en vakker dag opdager at det er Elektrokemisk som staar bag og som tilslut opsluger os helt.

Ingeniør H.H. Smith, staar fremdeles i Elektrokemisk's tjenste og er efter eget sigende interessert i dette selskab med alt hvad han har tjent i Norge.

Myntmeester Bugge kan vel ansees delvis interessert i samme selskab gjennem hans forbindelse med Professor V. Goldschmidt. Det heder rigtignok at Goldschmidt er faldt ud med Elektrokemisk, men det er vel et spørgsmaal hvor meget man kan lægge i dette.

Ingeniør Smith fortalte ved en anledning her at Elektrokemisk havde en hel stab med jurister som hovedsagelig havde til opgave udpenske lure kneb og jeg føler mig som sagt overbevist om at deres opmærksomhed nu er henvendt paa molybdænindustrien.

Som De vil skjønne af det foregaaende vilde jeg anse det for en stor ulykke om Elektrokemisk skulde faa haand over molybdængruberne i sin almindelighed og over vore i særdeleshed, da jeg ikke paa nogen maade kan sympatisere med dette selskabs arbeidsmetode.

Selv om jeg tar feil i min antagelse om Elektrokemisk synes jeg ikke det forbedrer sagen synderlig. Det er dog ousidre, der har tvingt sig ind paa vort gebet og det fordi det var folk som forstod sig paa at udnytte det elendige samarbeide eller rettere mangel paa samarbeide gruberne imellem, ligesom tidspunktet er valgt med smag, idet samtlige gruber staar paa ruinens rand og følgerig med gløde griber

hvilken som helst anledning der tilsyneladende fører ud af vanskelighederne.

Jeg nærer ingen tvil om at Moderselskabet paa papiret kan sætte op en nydelig rentabilitetsberegning, der gjør dette og gruberne til lukrative forretninger, men jeg er ligesaa sikker paa at det hele vil komme til at se anderledes ud i virkeligheden.

Gruberne skal dog være med paa at betale 10 % forrentning af 5 resp. 10 mill. kroner, desuden skal Moderselskabet have 1/3 af indtægterne efter at alle udgifter til administration etc. er dækket. De gjenstående 2/3 kommer saa gruberne til gode.

Det kan neppe nægtes at de norske gruber hidtil har havt nok med at dække sine egne udgifter og jeg finder det derfor lidet rimeligt at molybdængruberne i fremtiden skal kunne taale en saa drøi tapning som Moderselskabet forlanger.

Jeg er selvfølgelig klar over at Moderselskabet gennem sine forbindelser og fordi det vil fremmede produktet til enhver tid kan opnå toppriser, men dette er jo ikke mere end gruberne selv vilde kunne ha gjort om der havde vært noget samarbeide.

Det er saaledes ikke selve idéen jeg vil tillive, da jeg ved at den eneste maade man nu kan stå sig i konkurrencen er ved sammenlutninger. Saavidt jeg husker var De den første som nævnte tanken om et andelsforedlingsverk, hvor gruberne selv var hovedinteressenter. Den idé skulde vi selv ha arbeidet frem paa et tidligere tidspunkt, da den efter min formening er den eneste rigtige.

Det er vel overflødigt at bemærke at jeg ikke paa nogen maade har ladet denne min personlige opfatning influere paa min optræden ovenfor kommissionen.

Jeg tror dog De vil bli adskillig overrasket over det resultat den kom til for Knaben 2. Saavidt jeg husker blev totalen 175 000 kmm ton, men saa blev der ogsaa kun tat hensyn til det forholdsvis lille parti omkring gruben. Kommissionen gik frem efter beregningsregler fra Institution of Mining & Metallurgy hvad visible og probable ore angik, og efter Krusch for possible ore.

Kommissionen opfatning af ordet probable ore var yderst eiedommeligt, idet der praktisk talt ikke var nogen væsensforskjel mellem det som blev beregnet som visible ore og det som blev opfattet som probable. Paa den maade kunde der selvfølgelig ikke bli nogen stor kubikmasse, da gruben jo ikke har store dimensioner endnu.

Malmarealet blev dog noget større end af os beregnet, idet det blev opmaalt til vel 21 000 kmm, mens vi regnet med 20 000.

Da Knaben 1 delvis var snedækket fik ikke kommissionen se denne i sit rette lys, men jeg tror dog den blev opfattet som værdifuld og jeg antar at Professor Brøgers rapport vil bli lagt til grund der.

I Jelsa og Rubens var det umuligt at komme paa grund af sne og is. Jeg fik dog vist frem Abels grube paa fjeldet, og forklart at den stod i forbindelse med Jelsagangen.

Forøvrigt udtalte kommissionen sin tilfredshed med hvad den saa der. Hvordan den ellers vil gaa frem ved bedømmelsen af Ørnehommen tør jeg ikke sige og jeg tror heller ikke kommissionen selv var klar herover da den reiste.

Ingeniør Smith fortalte at Moderselskabet maatte skaffe sikkerhed for ca. 1 mill. ton rasgods af indhold ikke under 0,15 % og det havde han begrundet haab om skulde kunne lade sig gjøre.

Det er mig imidlertid en gaade, hvordan et saa høit tal skal kunne naaes, naar Knaben 2 ikke rak høiere og den efter kommissionens eget udsagn var den største forekomst den endnu havde set.

Jeg ser af Deres skrivelse at betingelsen for at Knaben skal gaa med er den, at de Øvrige gruber tilsammen mindst skal levere lige- saastort kvantum som Knaben alene. Tiltrods for at det er en nok saa slem insinuation kan jeg ikke frigjøre mig for at denne bestemmelse synes at ha influert paa kommissionens bedømmelse af vore forekomster, og jeg vil be Dem ha Deres opmærksomhed henvendt paa forholdet saa Sverre ikke lar sig duppe og som følge deraf fire paa fordele som muligens er opnaad paa grund af vor større leveringsdygtighed.

Som De vil ha set af vore produktionstelegrammer har vi denne maaned behandlet meget nær 2700 ton, der efter vaskeriets driftstid tilsvares vel 114,5 ton pr. døgn. Det er selvsagt en kraftprestation at producere saa meget fra en saa ny grube og med saa lidet mandskab som vi har havt, hvorfor vi ogsaa har vart nødt til at stressse der hvor vi kunde komme til og det har vart baade mod hæng og lig. Naar analyserne foreligger haaber jeg vi skal faa et godt billede af gjennemsnitsegehalte over hele mægtigheden i den hidtil opfarte del af forekomsten.

Jeg faar stadig beregninger over den effektive procent fra Direktør Sverre, vel efter paatryk fra Onsager. Jeg har gjort ham op- merksum paa baade mündtlig og skriftlig at disse beregninger som gjøres med bare anslaatte tal har forholdsvis meget liden verdi. Koncentratets indhold er jo anslaat, ligeledes fugtigheden. Extraktionen som her spiller en betydelig rolle kjender vi ikke for tiden, men det ansees rimligt at den er daarlig da Elmoreapparaterne tilsammen har vart overbelastet med 24½ ton pr. døgn. Dertil kommer malm som oplagrer sig i maskinerne, hvoraf mesteparten nu og da samles op, men hvoraf ogsaa en del gaar ud. Endelig har vi overløbet fra koncentratkassen som nu gaar ud af vaskeriet, men som senere naar vi faar pumpe vil bli ført tilbage i systemet.

Da jeg jo er kommet med ihvertfald en temmelig graverende be- skyldning mod kommissionen maa De være saa snil at betragte denne skriv. som konfidentiel.

Jeg haaber at De snarest mulig faar med Dem Jentoft og Sverre for at vi sammen kan se hvad her er gjort og hvad der maa gjøres under alle omstændigheder, baade for Knaben og Ørnehommens vekomende.

Idet jeg tør be Dem hilse Deres frue og frk. Jentoft, forblir jeg med venlig hilsen,

Deres forbundne

H. Blekum